بسمه تعالی

لیست اهم اسناد قانونی حوزه فضای مجازی/فضای تبادل اینترنتی داده ها

1. **قانون فروش خدمات کامپیوتری، فنی و انتشاراتی و برگزاری دوره های تخصصی ۱۳۶۵** - مجلس
2. **آیین نامه اجرایی قانون فروش خدمات کامپیوتری، فنی و انتشاراتی و برگزاری دوره های تخصصی۱۳۶۸** - هیات وزیران
3. **سیاست های کلی شبکه اطلاع رسانی رایانه ای ۱۳۷۷** - مقام معظم رهبری
4. **قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم افزارهای رایانه ای ۱۳۷۹** - مجلس
5. **مقررات و ضوابط شبکه های اطلاع رسانی رایانه ای** (+ رسا) **۱۳۸۰** - شورای عالی انقلاب فرهنگی
6. **قانون تجارت الکترونیکی ۱۳۸۲** (به انضمام آیین نامه های اجرایی) - مجلس
7. **آیین نامه اجرایی ماده ۴۲ و ۳۸ قانون تجارت الکترونیکی ۱۳۸۳** - هیات وزیران
8. **تصویب‌نامه درخصوص برنامه جامع توسعه تجارت الکترونیکی ۱۳۸۴** - هیات وزیران
9. **آیین نامه اجرایی ماده ۴۸ قانون تجارت الکترونیکی ۱۳۸۴** - هیات وزیران
10. **قانون مجازات اخلال گران در نظام اقتصادی کشور** ۱۳۶۹<<< **۱۳۸۴** - مجلس
11. **آیین نامه اجرایی ماده ۷۹ قانون تجارت الکترونیکی ۱۳۸۵** - هیات وزیران
12. **اساسنامه بنیاد ملی بازی های رایانه ای، خرداد ۱۳۸۵** - شورای عالی انقلاب فرهنگی
13. **آیین نامه ساماندهی فعالیت پایگاه های اطلاع رسانی (سایتهای) اینترنتی ایرانی، مرداد ۱۳۸۵**- مصوبه هیات وزیران
14. **آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیکی ۱۳۸۶** (امضای الکترونیکی) - هیات وزیران
15. **قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد ۱۳۸۷ <<< ۱۳۹۰** - مجمع تشخیص مصلحت نظام
16. **قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات ۱۳۸۷ <<< ۱۳۸۸** - مجمع تشخیص مصلحت نظام
17. **قانون جرایم رایانه ای ۱۳۸۸** - نسخ بخش **صلاحیت** به موجب ماده ۶۹۸ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲
18. **قانون مطبوعات ۱۳۶۴ اصلاحی ۱۳۸۸** - مصوبه هیات وزیران
19. **اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی ۱۳۸۸** (به استناد ماده ۸۰ قانون ۱۳۸۲) - مصوبه هیات وزیران
20. **آیین‌نامه اجرایی ماده (۷۹) قانون تجارت الکترونیکی ۱۳۸۹** - مصوبه هیات وزیران
21. **تاسیس شورای عالی فضای مجازی ۱۳۹۰** - حکم مقام معظم رهبری
22. **اساسنامه مرکز ملی فضای مجازی کشور ۱۳۹۱** - مصوبه شورای عالی فضای مجازی
23. **اصول و سیاستهای حاکم بر مجوز خدمات سلامت در فضای مجازی ۱۳۹۲** - مصوبه شورای عالی فضای مجازی
24. **رای وحدت رویه شماره ۷۲۹ در تعیین صلاحیت دادگاه صالح به رسیدگی در جرایم رایانه ای ۱۳۹۲** - دیوان عالی کشور
25. **قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۲** - مجلس
26. **قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲** (نسخ موارد صلاحیت محاکم ایران به موجب قانون ۱۳۸۸) - مجلس
27. **آیین نامه جمع آوری و استنادپذیری ادله الکترونیکی ۱۳۹۳** (در اجرای ماده ۵۴ قانون ۱۳۸۸) - ابلاغی ریاست قوه قضاییه
28. **سیاست‌های ساماندهی خدمات پیامکی ارزش افزوده و پیامک انبوه در شبکه‌های ارتباطی ۱۳۹۳** - شورای عالی فضای مجازی
29. **توسعه فضای مجازی سالم، مفید و ایمن ۱۳۹۳** - شورای عالی فضای مجازی
30. **قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی ۱۳۹۳** (الحاق به قانون آد.ک) - مجلس
31. **حکم انتصاب اعضای شورای عالی فضای مجازی (حکم دوم)، شهریور ۱۳۹۴** - حکم مقام معظم رهبری
32. **سیاست های حاکم بر برنامه ملی بازی های رایانه ای ۱۳۹۴** - شورای عالی فضای مجازی
33. **تصمیم گیری در خصوص شوراهای عالی موازی با شوراهای عالی فضای مجازی ۱۳۹۵** - شورای عالی فضای مجازی
34. **تبیین الزامات شبکه ملی اطلاعات ۱۳۹۵** - شورای عالی فضای مجازی
35. **آیین نامه نحوه استفاده از سامانه های رایانه ای یا مخابراتی ۱۳۹۵** - ابلاغی ریاست قوه قضاییه
36. **سیاست ها و اقدامات ساماندهی پیام رسان های اجتماعی؛ مرداد ۱۳۹۶** - شورای عالی فضای مجازی
37. **ممنوعیت به کارگیری ابزار بیت کوین** (bitcoin) **و سایر ارزهای مجازی در بانک‌ها، موسسات مالی و صرافی‌های دارای مجوز بانک مرکزی، ۹ دی ۱۳۹۶** - شورای عالی مبارزه با پولشویی
38. **آیین نامه حمایت حقوقی از پیام رسان های داخلی ۱۳۹۷** - بخشنامه ریاست قوه قضاییه
39. **الزامات حاکم بر اینترنت اشیاء در شبکه ملی اطلاعات ۱۳۹۷** - شورای عالی فضای مجازی
40. **الزامات و ضوابط حوزه رمزارزها بهمن ۱۳۹۷** - بانک مرکزی
41. **اطلاعیه بانک مرکزی در خصوص رمز ارزها - تیر ۱۳۹۸** - بانک مرکزی
42. **آیین نامه ماینینگ و استفاده از رمز ارزها - ۶ مرداد ۱۳۹۸** (درخواست ابطال در تیر ۱۳۹۹) - هیات وزیران
43. **احکام مالیاتی مراکز استخراج رمزارزها ۶ شهریور ۱۳۹۸** (بخشنامه) - سازمان امور مالیاتی
44. **نظام هویت معتبر در فضای مجازی کشور؛ مهر ۱۳۹۸** - شورای عالی فضای مجازی
45. **بخشنامه ایجاد وحدت رویه درباره سایت‌های قمار یا شرط‌بندی در فضای مجازی ۱۳۹۸** - دادستان کل کشور
46. **صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی ۱۴۰۰** - شورای عالی فضای مجازی
47. **سند راهبردی جمهوری اسلامی ایران در فضای مجازی - شهریور ۱۴۰۱** - شورای عالی فضای مجازی
48. **قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی - ۳ آبان ۱۴۰۱** - مجلس شورای اسلامی
49. **پیشگیری و مقابله با قمار در فضای مجازی؛ دی ۱۴۰۱** - شورای عالی فضای مجازی
50. **قانون اصلاح مواد ۷۰۵ تا ۷۱۱ کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) اسفند ۱۴۰۱** - مجلس

بسمه تعالی

51. **قانون تصویب معاهده (کنوانسیون) سازمان ملل متحد راجع به استفاده از ارتباطات الکترونیکی در قراردادهای بین المللی (۲۰۰۵ میلادی)؛ مهر ۱۴۰۲** - مجلس
52. **قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آذر ۱۴۰۲** - مجمع تشخیص مصلحت نظام
53. **دستورالعمل اجرایی بهبود حفاظت از حریم خصوصی کاربران و شیوه جمع آوری پردازش و نگهداری اطلاعات کاربران در سامانه ها و سکوهای فضای مجازی؛ دی ۱۴۰۲** - شورای عالی فضای مجازی
54. **ماده واحده نهایی سازی و تصویب سند ملی هوش مصنوعی جمهوری اسلامی ایران - ۶ دی ۱۴۰۲** - شورای عالی انقلاب فرهنگی
55. **سند ملی هوش مصنوعی جمهوری اسلامی ایران - ۲۹ خرداد ۱۴۰۳ ابلاغی ۳۰ تیر ۱۴۰۳** - شورای عالی انقلاب فرهنگی
56. **ماده واحده تشکیل شورای ملی راهبری و تاسیس سازمان ملی هوش مصنوعی - ۱۰ تیر ۱۴۰۳** - شورای عالی انقلاب فرهنگی ۰
57. **نظام نامه رمز ارز اعم از ایجاد رمز ارز ملی و ساماندهی کاربردی رمزارزهای جهان روا - ۱۹ دی ۱۴۰۳** - کمیسیون تنظیم مقررات فضای مجازی
58. **قانون ملی توسعه هوش مصنوعی- ۲۲ شهریور ۱۴۰۵** - مجلس شورای اسلامی

در وضع قوانین خاص حوزه فضای مجازی، یکسان سازی و مرجع واحد مقررات گذاری وجود ندارد. هر زمان حسب نیاز، یک نهاد صالح، سندی تدوین و مصوب کرده است.

قانون خاص با عنوان «قانون فضای مجازی» در ایران وجود ندارد. البته «سند راهبردی فضای مجازی ۱۴۰۱» را داریم. سند راهبری متفاوت از قانون خاص است. در قانون عمده به مسائل و قواعد جزئی توجه می شود، ولی در سند راهبردی به سیاست های کلی توجه می شود، مانند اسناد سیاست های کلی نظام در حوزه های مختلف.

1. استناد به **قوانین سنتی** به قوت خود باقی است: قانون مدنی، قانون مجازات اسلامی، قوانین دادرسی مدنی و کیفری، قانون تجارت، قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری، قانون اخلال گران در نظام اقتصادی کشور، قانون مبارزه با پولشویی ...
2. در **قوانین ۵ ساله توسعه** نیز تکالیف کلی در خصوص توسعه زیرساخت های خدمات الکترونیکی مقرر شده است.
3. در مورد **حمایت از داده های شخصی اشخاص** قانون خاص نداریم.
4. در مورد **حفاظت از حریم خصوصی افراد** قانون خاص نداریم.
5. مجوز رسمی برای **تاسیس صرافی یا سایت خرید و فروش ارزهای دیجیتال** نداریم.
6. **جرم انگاری** صریحی در زمینه **رمز ارز** صورت نگرفته است.
7. قانون اختصاصی **مالیات بر رمزارزها** وجود ندارد.
8. در خصوص **هوش مصنوعی** قانون جزئی نداریم.
9. در خصوص **قراردادهای هوشمند** قانون خاص نداریم.
10. در خصوص **متاورس** قانون خاص نداریم.
11. در خصوص **واقعیت افزوده و واقعیت مجازی** قانون خاص نداریم.
12. در مورد **NFT** ها و **متاورس** قانون خاص نداریم.
13. در مورد **پلفترم ها** قانون خاص نداریم.